

MARCIUS TIZENÖTÖDIKE.

218

Szerda

203. szám.

Pest, november 8. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

A Marczius Tizenötödike politikai hirlap october—decemberi évnegyedre előfizethetni helyben egyedül a Kiadónál, 2 ft. 30 kr. postán mindennap borítékba küldve 3 frt. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben egyedül a Kiadónál s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadjunk el.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettetek.

Pest, november 8.

Köszönet kormány elnöknek tegnap este megérkezett.

Simeoncsot három helyütt Nádasen, Jablenczán és Szeniczen. Magán tudósítások szerint az ellenség 4 ágyú s több foglyokon kívül 470 halottat hagyott a csata terein. Még másfélket is beszélnék, de óvatodnunk kell a győzelmeink korai kiáltásával, mert már gyakran megtörtént, hogy a hivatalos értesítések megérkeztek az ilyen hírek nagyon leolvadni szoktak.

Bécsből a hírek még ma is csak átszivárgás utján jönnek hozzánk.

A birodalmi város tekintete rettentő. A romlás szellemé a város felől ott sűrű. Vadság, kegyetlenség s legnemtelenebb bosszú dal mindenfelé.

Halottak és sebesültek száma ezerszázra megyen, mírós ember, ki barátját, rokonát, ismerősét ne siratná.

Mi azonban mint afféle hideg politikások, mindezeknek csak örvendni tudunk. A politikai doctrinákat a nép csak ilyen éron veheti meg. Ilyen iróniátó lecke szükséges napjainkban a népeknek, hogy valamik tanulhassanak.

Magyarország egy pár merész emberen kívül egész tömegben megrögzött royalista volt a legkomolyabb veszélyek, s másfelől a király leggyalázatosb árulása kellett ahhoz, hogy megtanuljunk, hol a király.

A király nem más az országban, mint a hatalomnak, kincsnek és fénynek bitortó ura. És úgy is visélik magokat, mint bitortó urak. Jogukat és

hatalmukat ellentétbe teszik a nép boldogságával s szabadságával. A királyoknak egy ország vérbe mártása, a legvirágzóbb városok szétzúzása gazdag s boldog vidékek kipusztulása semmi, éppen semmi.

Bánják is ők, ha milliók keseregnek, elnyomatnak, rabigába görnyednek, csak ők dörömbösenek kevély palotáikban.

Ha ők uralkodhatnának, nem gondolnak a népek legszentebb mincseivel. Mi a milliók életünkét s vértünkét ontjuk a nemzetiségért, a habababogoknak nincs nemzetiségük. Ők eddig nemetek voltak, ma már Krámsirbó hívják össze az országgyűlést, hol szándék van becsúsztatni a szláv császárságot. A bugyogós hátsóburg porontyok a hatalomért, s hogy tovább is szírhassák a nép keserves kezeményét, szívessen lessnek tőtokká.

Ha a monarchiában a cigányok és zsidók lennének többségben, a Habsburgok ősi címerőkébe örömmel felvennék a hegedű vonót, vagy a nyulbőrt is, csak hogy tovább is ők legyenek a dicsőségesen uralkodó fenséges ausztriai ház.

Ez ma mi vagyunk? Mint szörnyű Bécset, mely egy maga gondagságával, művészi, és irodalmi kincsével föl ér a birodalom többi részével, oda veti hűtelenül a szelid emberszerető német elemet, megcsalja, s alávalólag elárulja a szabad eszelmű magyarokat, s oda pártol az anyagi erőhöz, a szlávokhoz, kiknek mindelő a civilizáció mezején legkisebb érdemük sinosen.

Hanem azért a tótok se bízzák el magokat. A Habsburgok őket is meg fogják csálni, mint a világon mindenkit.

Ne számítson egy nemet sem arra, hogy e kakuk faj eránta háladatos legyen.

Maria Terezia alatt a dynastiát a magyarok menték meg. 1809-ben a birodalmat a mi hívségünk menté meg; és soha undorabb háladatossággal e fölön senki sem jutalmaztatott, mint mi.

A jelen év tavaszán a németek visszaszereztek a Habsburgoknak Párgát. Windischgraez tővé a szvornostot. Ma a csehok és poljakok ugyan ezt teszik Béccsel. A magyarok Radecki alatt meghódítják a lombardokat, s a Habsburgok háladatosságból ránk küldik a horvátokat, s egy manifestumban Ferdinánd macskakaparás forma aláírásával megsemmisítik a nyolczszázados, s annyi királyi esküvel szentesített alkotmányt.

Ez így megyen mindörökké. Azért a tótok ne igen utjogassanak azon, ha a Habsburgokat tótokká látják naturalisárodnak. Megeszik ők most szertultságokban a tótok nemzeti ételket, a kását, krumplát, pohánkt, elánczolják Sophia asszonyság egy párszor a vagabunden polkát, de nem sok idő telik bele, ha a tótok követelmái kezdik a szertultságban adott ígéreteknek beváltását, majd ki fog járni nekik is az ebek harminczadja.

Képzelmük a többsős orru Ferdinándot, minő göröcsöket fog kapni, ha a kemsiri országgyűlésnek tót dictional kellend felelnie.

Ha magyarul is elnyafogott vagy hat hét szót, rendszeren két hónapig megfeküdte. — Isten irgalmazzon neki, ha csak egy tót szóra is rá hasarósnak nyelvé.

Pest november 7-én.

Windischgraeznek egy Bécsben nyomatott placátja érkezett Pestre, melyben tudtúl adja a bécsi népeknek, hogy Schwéchatndi a magyarokat borsasztólag megverte.

„A posse ad esse non valet — s; yana — consequentia” hanem azért mi nekünk semmi szólónksincs ezen placat tartafna ellen annyival inkább, mert szegény cizmári serozeknek még nem igen volt, de nem is kénd alkalmas még egy becsületes hazafiasra sem.

Hagyjuk azért öt örvendeni ezen képacat rydolelemének és — készdjanak.

Készülni pedig sokfelé és sokfél-képpen kell.

Igy szükséges a másutt lévő erőket a nem nélkülözhetőség minimumára reducalni s minden nélkülözhető erőt a Duna mellé parancsolni.

A háboru oly dolog, mely mellett bizony számtalan ártatlan vér elfoly, sok békés polgár háza lángok martalékává lesz és sok szorgalmas ember, koldus botra jut.

Az embernek szive majd meghasad a szerencsétlenség jajjainak hallására, de mit lehet tenni.

Honunk minden oldalról megtámadtatott, és minden órán új meg új ellenséges beütéseket várhatni ha ide oda kapkod, ha erejét eláncabolja, semmivé tétetik mindenfelé, ha azonban erejét központosítva ellenéit rendre veszi s legelőbb is a leghatalmasabbnak út fejére, úgy egyenként teszi őket semmivé sőt az első leghatalmasabbnak semmivé tétele után a többieknek nyakát szegni csupa gyermek játék leendő.

Azért is örszemekkel kell Windischgraez mozdulataira vigyázni, s azon pillanatban, melyben e hon földere lép, a mi seregeink központosításának is meg kell történni.

Azért mindentűt, hol csak lehetséges csupán védelmi erőt kell hagyni, a többi nélkülözhető támadásra szánt csapatokat erre parancsolván.

Vannak még oly pontok is, melyeket bővebben fejtegetni ildomatlannak tartanók, s csak annyit jegyzünk meg, hogy a spanyolok és oroszok igen jól értenek az ellenség előli eleség eltakarításához.

Most leend valódi ideje a népfelkelésnek is, azért mindenki talpon és elkészülve legyen az indulási parancsnak bármely pillanatban telyesíthetősére.

A mi helyzetünk most nagyon kedvező, seregünk lelkesedeti elszántságával valóban világot lehet hódítani, ezt abból is láthattuk, hogy rosz vezérlés s a legképzélhetőbb organisationalis hibák mellett is, győzelmet nyert, s győzelmesen nyomul elő még Bécsfelé is, míg egy tulnyomó lovas erő ellenében, s hogy Bécsbe be nem ment, bizony nem saját hibája.

E mellett édes hazánk földén vagyunk, melynek minden szentporához édes emlékek s a pietásnak eszt nemel költnek; honunkban vagyunk, melynek minden ösvényét, minden völgyét és berkét ösmerjük, hol minden patakba és minden forrásba a régi barátság poharát meritjük; e földön vagyunk, „mellyen kívül számunkra nincsen hely, mellyen élnünk hallnunk kell” s mellyet elvesztve, nem tudnánk merre fordulni.

És népünk — hála istennek — érti már, hogy e harcz élete, vagyona és szabadsága ellen foly, érti már, hogyha magát maga nem védi, úgy őt az isten is elhagyja és érti már, hogyha ő felkel, nincs erő, melly előtte porba ne hullana.

És a mi népünk ösmeri jó barátjait, tudja immár, hogy kiknek kell hinni, és úgy teszen, miként jó barátjai mondják!

Hiába immár, most az ámtás szava, hogy a király ezt és ezt akarja s csak az urak a hibásak, a nép többé nem hisz a hazug szavaknak s azt mondja, hogy nem kell többé a király, mert rosz hiszegő és áruló, mint gonosz tanácsosai, rab-szolgaságba akarja dönteni a hazát!

Oh a nép, a magyar nép — nem hisz többé az álnok királyi párt gaz szavainak!

És isten meghozza a telet sanyaruságaival, meg havas esővel, és mi meleg szobáinkból fogunk a dermedt ellenség fagyos csapatjaira rohanni.

Igen, körülményeink — Istenünkre mondjuk kedvezők s félni ok semmi.

Ügyünk le nem győzhető, mert a magát segíteni tudó és akaró igazság ügye.

Asért csak bátran, és vidoran nézzetek barátim, polgártársak ajövönek elibe.

Az új év reggele, az örömnök reggele leend.

Az isten nem engedheti azt, hogy a kereszténység örömnönnepén a gasság diadalmaskedjék, és nem engedheti, hogy fiának születése napján tagadja meg a megváltó lételet, a meggyilkolt igazság.

Nem, nem, az isten velünk, mi pedig erősek vagyunk az ügyben és erősek vagyunk összetartásban.

Győznünk kell győzni fogunk.

Csernátoni.

Pest, november 7.

Még is furcsa dolog az, hogy egynehány halálmadárnak itt Pesten privilegiuma van, a rosz hírek terjesztésével hazalási kereskedést üzni.

Mi ösmerünk egy pár embert — kítől árva

lelkünkre mondjuk — soha, de soha csak egy becsületes hirt se hallottunk, de a muszka jöveteléről, Radeczki győzelmes seregeinek reánk rontásával, meg a törökről és tatárról akármennyi rosz és infamis ujságot.

És furcsa, mihelyt egyik rosz hírok hazugnak valósul, a másikkal rögtön helyt állanak, és szinte roszul esik nekik, ha hogy valaki jó hírrel áll elő, s az ilyennek valótlanságát prókatori nyelvök egész jártasságával igyekeznek demonstrálgatni.

Bizony isten szerencse, hogy fővárosunk népe nem valami nyul természetű, mert im e halálmadarak huhogásaira már eddig rég Mesopotamiába bujdosott volna.

Utoljára is még azon hitre jövünk, hogy ez ijesztgetők egynehány gazdag Hausherrek házakra vetették szemüket, s ezeknek Amerikába szöktetése miatt terjesztik híreiket.

Hanem trefának is van ám vége, azért igen jó lesz vigyázni a nyelvre, mert mi bizony, ha szükség lesz rá, még meg is nevezünk egynehányat, pedig nem jó ám a mostani világban, ha az embernek a nevét emlegetik.

A statárium mindenfelé ki van ám hirdetve.

Csernátoni.

Pest november 9.

Örömnök és aggodalmaink, a jó és rosz hírek közt csak egy hullámszának, mint tenger az apály és dagály közt.

Ime egynehány hirszegény s aggodalmas nap után a tegnapi szent napon két jó hír érkezett hozzánk.

Egyik, hogy derék székelyeink Urbánt két izben megverték, és Régent elfoglalták, a haramiát onnan kiszalasztván.

Másik, hogy Simonicsot is hasonló sors érte, három izben nagy veszteséggel, halottakban és foglyokban, szaladni kénytelenítetvén.

Igaz ugyan, hogy mi sokkal inkább szeretttük volna, ha mind két megtámadót csak egyszer verték volna meg seregeink, s akkor aztán ne hagytak volna belőlök annyit, mennyi elég arra, hogy újra megveressék.

És baj, hogy mind két vezér megszökött, s hurokra nem kerülhetett.

Vannak esetek, midőn egymaga a vezér többet ér, mint egész serege, s azt elveszteni nagyobb veszteség tizezer embernél. Itt hála istennek nem így áll a dolog, és ha Urbánt és Simonicsot elfogva, seregeiket szalasztolták volna el, csak annyi hasznunk lett volna, hogy egy pár embert példásan felakasztathatánk vala; mert a mint látjuk Jellacsich, Urbán, Simonics-féle emberekből egész csemete-iskolája van a camarillának, honnan csak úgy szedhetjük elé őket, mint gazda az ótó-ágakat; míg tiz, tizenkét embert kiállítani az elesettek helyébe csakugyan nem olly könnyű mesterség.

De térjünk vissza Erdélyre.

Az onnan tegnap érkezett hír ellenkezik az-

zal, mit tegnapi számunk Erdélyről szóló cikkében Berzenczeiről, mint pusztá szóhírt közölt.

Szászréken be van véve.

Ez nem kis positio.

Azonnal megmondjuk miért.

Először, mert megmutatták székelyeink, hogy ágyúk ellen is tudnak harczolni, s az, hogy valaki falak közt és ágyúkkal ellátva van, még nem csaltatlan biztosíték székelyeink ellen.

A csata részleteit még nem ismerjük, s így nem tudhatjuk, ágyúk valának é vagy nem, mlenkel. De akármilly, igenis bizunk seregünk, s főleg székelyek lelkesedésében — még sem hihetjük, hogy merőben üres kézzel illy derék eredményt vihettek volna ki.

Elég az hozzá, hogy ők voltak extra dominium, mi a dolgot természetesen bajositja, s ha volt is ágyúk, annyi mint az ellenségnek, (melly alávaló kezét Erdély minden ágyúira rátette, mellynek szabad rendelkezése van K. Fehérvár erős manitiója felett) — bizonyosan nem volt.

Tehát mint mondjuk, Sz. Régen elfoglalása egy szép demonstratio volt.

De másodszor nagyobb haszna is van.

Mulhatatlan lépcső volt ez, Szeben bevételére.

A szászok e bünbarlangját, e szülő helyét minden ocsmány armányoknak, sokkal nagyobb számu lakosság, erősebb fal, s a szászok circumspectus és gyávaságából következtetve több ágyú is vődi mint Szász-Régent.

Hogy ezt bevehessék, ágyúkról kell gondoskodni.

Tám Gyulai Palinak van valamelyik lapban egy anecdota-verse, hol Rákóczy szidván a gyergyói székelyt, miért jö egy pusztá pälczával, fegyver nélkül a csatába, az így felel: „a mi illeti a fegyvert, nem lesz baj belőle, hoz eleget az ellenség, majd elveszem tőle.” Ezt mondta a székely akkor.

Ezt teszi most is.

Elvette Szász-Régenben Urbán ágyúit.

Azokhoz érkeznek persze (oddig meg is érkeztek) az innen küldöttek. Ezzel utnak indulnak. Jól tudják ők, hogy a szászok, városaik mindenikébe felállítottak egy — két — három ágyút. Azt hitték, hogy az ágyutlan székelyt egy pár bődüléssel morosra lehet tanítani. Kivül esett számításikon Régen.

Igy az erő, mint hógomolya nevedik.

Egyébbiránt Segesvár (a szászok legszóló városa, a székelység föld) magát a magyarság mellé declarálván, az oda helyezett egypár ágyút felajánlotta.

Szebenen kívül elejétől kezdve az a tenyrem nagyságu Szász-Sébes vaszarkodik leginkább. Remdesem a kicsi tohetetlen emberek szoktak a legmégesebbek lenni.

Mire ezen minoram gentium szász helyeken átvonulva s munitiókkal mindenütt saját erőket nevelve, Szeben alá érnek seregeink, remélem lesz anyagi erőnk, hogy a meglehetősen ellátott, de rettenetesen gyáva városnak megfelelhessünk.

Megvagyok győződve, hogy első lövéseink menyörgésére egész Szebennek a csizma szárába száll az esze. És ha lönni fognak, az nem a bátorság, hanem a kétségbeesés elszánása lesz, melly azonban nem sokára le fog hangolódni.

Szeben után aztán következik K. Fehérvár.

Itt kell megemlítenünk, hogy Szathmárból

azon 10 ezer embert és nyolcz ágyut, mely Kövár vidékére ment, s mellyről tegnap írtuk, hogy az ottani oláhságot jól megtépásztá, — Erdélybe berendelte a honvédelmi bizottmány. Erdély nem lehet eléggé háladatos ez intézkedésért.

Nem csak azért, mivel ez figyelemre méltó erő illy időben, hanem főleg azért, mert képzellenen lelkesedésre villanyozza az erdélyi magyarságot az, hogy segítségére jő azon eddigi Magyarország, mellyel most egyesült és mint látja nem hiába egyesült.

Én tudom, hogy ők azon 10 ezret, melly segítségükre megyen, legalább három annyiba veszik, a harmincz ezer gyanánt üdvözlik s lelkésülnek tőle.

Ujra mondom Szében után következik K. Fehérvár.

De szabad folyást engedtem reményeimnek, s tollam mint bizonyost jelölő ki azon utat, melylyen csak az első lépés van megtéve s a többiek nyaktöréssel fenyegetők.

Hanem én azt hiszem, hogy ha valami megment minket, az nem lehet egyéb, mint egy rendületlenül erős meggyőződés, hogy elleneink hydratejeit levágva, rajtok győzedelmeskednünk kell.

Egy magyarnak sem szabad lenni, kinak legutolsó arriére-pensée-ja is legyen az, hogy veszünk, most új leigaztatásra csak gondolni is hazárdulás.

Mi menté meg Pestet Jellachichtól? Nem az-e, hogy minden ember egy szívvel lélekkel azt mondá: „*Éltünk kell!*” (azaz: szabadon kell éltünk).

Ez fogja megmenteni Erdélyt, s ha fiai arról gondolkoznak: mit csináltak akkor, ha veszünk — akkor el van veszve.

És ez igen természetes. A ki rágondol arra, hogy meggyőzethetik, az nem igen mer ellensége ellen mindent elkövetni, fél bosszujától — és elbukik.

Nem gondolják meg, hogy ha most gyáván megadjuk is magunkat, már késő. A camarilla szivében nem lakik kegyelem; s eszközei pl a ráczok, oláhok, szászok, meg Windischgraecz, tudjuk, milly alávalóságra képesek.

De nagyon eltértem, mert van még egy harmadik ok is, miért Sz. Régen bevételre derék do-log.

Sz. Régen lakóit gazdag szászok teszik, s pénzzel a sokkal nagyobb Vásárhelyet egészen megvehetnék.

Azon emberek pedig, kik most e várost (melly a magyar és székelység közt, Torda megyének felső végén van) bevették, olly jól ismerik annak zoge zugát, hogy fogadom azt is tudják, mellyik gazda, hol tartja pénzét, s hány huszast vert élére.

Mi előtt tovább mennék, közbevetőleg egy kérdést teszek.

Mivel tagadhatlan, hogy Erdély e mostani állapota a magánosoknak és a statusnak kiszámíthatatlan kárt okozott, s a jövő évben kétség kívül éhségnek, szegénységnek nézünk elébe, kérdés: ki szenvedje e kárt?

Azon ártatlanok-e, kiknek vagyonát a szászok által felbujtogatott oláhok orul megtámadták, kegyetlenül felprédálták, megsemmisítették?

Azok-e, kik (mint volt nemesség) birtokuk legalább felét a volt urbéreseknek oda adtak s épen ezektől hála fejében a megmaradt másik féltől megfosztatának? — Az nem lehet.

Vagy azon szerencsétlen oláhság, melly nem tudva, nem is sejtve, milly alávalóság pokoli eszközül használtatik fel, buta tudatlanságában, gyilkos, égető, perzselő fegyverül engedte magát forgatni?

Azon nép, mellynek 99 század része, ártatlan elcsábított tömeg? Nem, az sem lehet, bár kénytelenek vagyunk önfennmaradásunkért kemény szigorúságot éreztetni velük, de anyagi káraink roppant összességét, rajtok, kiknek ugy sincs semmijök, fel nem vehetjük.

Tehát ki más hordja a kárt, mint azon nemzet, melly mind e rosszak szerzője, melly mind ez égbe kiáltó és hallatlan alacsonyágok koholója volt! Melly vad gyönyöröt lelte benne, hogy kiirhassa azon nemzetet, melly századok előtt szíves befogadója, azután örökké nemes lelkű és sokat tűrő házi gazdája volt! Ki más hordja az anyagi kárt, mint azon nemzet, melly szorgalomnak és takarékoságnak nevezett kapariság és fukarsággal, én zsirunkon gazdaggá hizott, ön nagylelkűségünkön erőssé terjeszkedett azért, hogy rajtuk szerzett pénzét ellenünk, ki bujtogatásokra, vesztegetésekre, lélekvásárokra használja. — Melly alattomoságért jámborbornak, önhasonlóságért eszélyesnek nevezett, de melly soha se volt más, mint sunyi öns, fukar és schmuczig.

Igaz ugyan, hogy tekintetbe se véve a kiszámíthatatlan szellemi károkat, mellyeket Marcius óta részint negative, előnkbe gördített akadályok, részint positive népünk, de moralisálójá által okozott — csak anyagi kárunk is olly sokra megy, hogy lelkök, zsebeik, városaik, földjeik alig érik meg, de azért ismétljük:

Szász-Régen igen gazdag szász lakosokkal, és tele ládákkal bír.

A szászok összessége szép summátsákkal van tele.

És a szászok földje Erdélynek legszebb, legtermékenyebb része.

Többet nem is mondunk.

Habsburgok politikája.

Ha századok után a történetíró a jelen körülményeinket vizsgálja, meg fog emlékezni egy családról, melly okozója mindazon nyomornak és szenvedésnek, melly dúlja ez olárukt hazát, és meg fog borzadni, midőn véres betákkal ecsetelendi azon nagy családot, mellynek tagjai a külső látszólagos jószág alatt annyi gonoszságát takarák tökéletesen megromlott belsejüknek.

Ezen család a Habsburgok családja.

Politikája századok hosszú során át alig változott; 1-ső Ferdinánd trónra lépte óta azon időig, mellyben V-ik Ferdinánd egyik néptörzs ellen a többiek által csólját, a korlátlan uralom visszanyerését híven azáltal elérhetni — irtóháborút viseltet, csekély változtatással ugyanazok fő jellem vonásai, t. i. az alattomoság, s semmi tekintet az eszközökre, mellyekre csóljáikat akarák

elérni Habsburgok mindig mások által működtek, és nem volt előttök semmi szent, nekik minden eszköz jó volt, — lett légyen az bár a leggonoszabb, — ha vele csóljáikat elérhették.

Lássuk a dolgot közelebbről.

Alattomosak, inkább titkos utakon, cselszövények által, mint a nyilvánosság terén működők valának a Habsburgok mindig.

Ezt bizonyítja egész történetük.

As osztrák monarchia országait majd mind titkos, diplomatikai utakon, fogások cselszövények által csatolák lassan lassan a kis osztrák főherczogséghez; inkább szerződések, házasságok által nyertek tartományokat, mint a fegyver éle által.

Általában a békeszeretet szinte egyik vonása politikájuknak, de jól érték meg egyet, és csak azt mondóm, hogy ők magok nem szerelnek harcolni, de azért, ha hasznosnak látják a legördöklőbb harcokat vivatják alattvalóik által egymás közt.

Nem hiában devise-je a Habsburgoknak: *di-uide et impera*, ezt ők lelkiismeretesen teljesítők mindenkor.

Ismeretes nagyon előzők azon közmondás is: *inter duos litigantes, tertius gaudet*.

Ők mindenkor a legnagyobb feszültségben és ellenszenvben akarák, és alattomos ördögi politikájuk által tudák is megtartani egymás irányában a külön népfajokat, hogy akkor, midőn a szolgaság békeiből akart megszabadalni a nép, a szabadság kérdéséből nemzetiségi kérdést csinálhassanak, és azon néptörzs ellen, melly a szabadságnak erősebb támasza és kivívója volt elhikor, a többieket fellázíthassák.

A Habsburgok legmegszokottabb fegyvere megvesztegetés, bujtogatás, elámtás.

Ezen eszközök által sikerült nekik már gyakran a magyar ellen, mert azt büszkén vallhatjuk — minden többi néptörzseink között a szabadság isteni éretét legkevesebé engedé szivéből kiirtani és ezért különösen ellene uszítatának mindig a többiek, sikerült — mondóm — ördögi utakon feltámasztani különösen a ráczot és az olhát, mert e két elvakult babonás népnél még a nemzetiségi bujtogatáson kívül vallásival is lehetett izgatni.

A Habsburgoknak mint mindenben, a bujtogatásban is volt bizonyos megrögzött systemájuk, mellytől soha el nem tértek, s melly szerint szünetlenül cselekedtek, és csak ha azt tudjuk, felelhetjük meg, miként lehetett annyira elfeledtetni némmelly népektől önérdéküket, hogy azok a magyar ellen feltámadjanak, mint ez most, és ez előtt is nem egyszer történt.

Valóban berzasztó, ördögi politikának kell annak lenni, melly elfeledtetni az oláhval a német irányábani égeszítelhetlen gyűlölségét, és híviszi, hogy az oláh, egy német családtól, német katonák és német-szászok által fellázadt legnagyobb jöttévája, barátja a magyar ellen.

A gonoszság a Habsburgok második természetévé vált.

És még is, bámulandó a legujabb időkig a nép szeméi előtt szelidek, vallásosak, becsületesek, adakozók, és barátságosaknak tartattak.

Lássuk csak.

Azt mondják, a Habsburgok szelidek, pedig sok közülök kegyetlenebb volt mint Neró, de nem öletelt nyíltan mint ez, hanem inkább barátja volt a Spanyol Inquisitio föle procesusnak, és titkosan tette azt, mit Neró nyilvánosan tett volna.

Szelidek a Habsburgok, azt mondjátok, forgassátok át történetünk lapjait, emlékezzetek arra, mit tett Leopold — ő, kit bérlott írók nagy-nak gúnyolnak, mi történik most e hazában, hol ezrek és ezrek esnek szüntelenül a Habsburgok bossza és hatalom vágyának áldozatul. Nem akartok többet említeni, mert felháborog bennem a vér, midőn látom, hogy sokan vannak, kik azt hiszik, hogy csak hóhérpallos és akasztófa által ölhető egy uralkodó család, pedig a gyilkolásnak sokkal nagyobb neve, ha nép népnek hóhéra és bűntest, és kegyetlenebb az, a ki ennek okozója.

Vallásos a Habsburg, mert minden hétegyőnik, miséket éjtatosán hallgat, imádkozik; oh mért vizsgálják némellyek felületesen! hogy lehet vallása annak, ki tüzzel vassal pusztítat egy országot, csak hogy korlátlanul uralkodhassék. De a Habsburg jól tudja mért tette magát vallásosnak, mert így várhatja el könnyebben az együgyűség nemeit.

Becsületesség, téged sokan a Habsburgok egyik jellemvonásának mondanak, igen, becsületes ember szokta megszegni esküjét annyiszor a mennyiszor becsületes ember szokott árulóvá válni, becsületes ember tapossa lábba a törvényeket, de mit is szóljak erről, hisz vannak állítások, miket bebizonyítani nem kell okokkal, mert tényeket lehet előidézni bebizonyításukra!...

Adakozó Habsburg! vész olykor ide vagy oda egy pár garast, mert tudod, hogy könnyű annak adni, a ki másfelől ezerszeresen visszakapja azt. Jószág elkobzó Habsburg, ich kenne dich.

Oh alter Franzz! adakozó hegyelmes királyunk, te ki csináltattad a fekete bankót, és ki okoztad a devalvatiót, a te népeid iránti szeretetednek, ad. közásodnak és barátságodnak jeléül, te vagy inkább a Habsburgoknak, oh gyöngyöm, madarom, gyönyörű mákvirágom!

Barátságos Habsburg! te tudod, hogy a szép szó és a mosoly nem jön pénzbe, barátságos vagy igaz, azért el nem fogadod az ország députációját...

A Habsburgok tudják, hogy ha alattomban mások által tesszük mindent, a győzelem esztőben övék ugyan a nyereség, de a veszteséskor mindég marad egy kibúvá ajtócska, azt mondhatják, hisz nem mi tettük.

Ezért úgy azelőtt, mint most, mindig két pa-

raucsolatot szoktak adni szoldosaiknak, egy titkosat, és egy nyilvánosat.

Ezt úgy hiszem, nem kell bebizonyítani.

A jelen időből a Habsburg alattomosság, és kétszínűségnek egyik tanujelét Ferdinand legutóbbi levele a hadügyminiszterhez is szolgálhat.

Tehát egy adag alattomosság, kétszínűség, és minden eszközt szentnek tekintéshez vegyítsünk egy jó portio pénzvágyot, teljesen felöntve szintig egy nagy szék-uralom vágygyal, és ezen mum compositumból meglesz a drága madár, a Habsburg politika...

Magyar, te becsületes, nyílt szívű nemzet, te mindig nyílt sisakkal, az igazság fegyverével szoktál harcolni, vigyáz! mert a te ellenséged — a Habsburg — alattomos és ravasz cselszövényei által ismét hátlójába kerülhet. A Habsburg magyar honon olyan, mint a testrészen a fekély, ki kell azt vágni egészen, míg nem késő, mert különben az egész test elvesz.

Félre a loyaltással, a nagylelkűséggel!

Radicalls.

H I R D E T É S E K.

(3—3)

Aludt tisztelettel jelenti a t. sz. közönségnek, hogy ő zenetársaságával minden csütörtökön, és vasárnap délután a Sebestyén piaczon levő Waldhauser kávéházban a legkedveltebb zenedarabjaival kedveskedend.

Sárközi Ferenccz.

Elemi

Hellen nyelvtan.

Gyakorlatilag előadva

S Z E P E Y I M R E.

kegyesrendi tag által; első rész, első füzet; nagy 8-ad rész, finom velinpapir. Ára: 30 p. kr. Kapható a piaristák épületében BudaPesten a görög nyelvtanárknál.

Figyelmeztetés

„A FORRADALOM“

czimű political és szépirodalmi hírlapra, melly a jövő 1849-dik év kezdetével jelenend meg. Az előfizetés e napokban fog megnyitátni.

Pesten, 1848. november 6.

Szerkesztő, Hatvani Imre.
Kiadó, Kövér Ignác.

(2—3)

Eggenberger, Emich és Hartlebennél kapható.

Gyakorlati ó és új Görög nyelvtan

összehasonlítva mintegy 70 nyelvvel. Tanulási használatra írta Tóth János egyetemen tanár. Ára 30 kr.

(2—3)

Jelen vásár alatt új és díszes fércz öltönyök,

igen olcsó áron,

kaphatók a

„nemzeti zászlóhoz“

csimzett kereskedésben, 3 korena utca, Ellapa házban 125. sz. alatt.

(3—3)

Igen nemes feltűnőleg kellemes és zamattalju eredeti

Török dohány

fajok, a termő helyről szállítvák, kaphatók a régi helyen a régi posta utcában.

Magyar központi vasút

Naponkinti indulások 1848-dik october 1-szétől fogva további rendelkezésig.

A t. sz. utazók kéretnek, visszahozni legálább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggel 7 óra
Szolnokról Pestre. személyvonat délut. 1 óra.

„ „ Személyvonat reggel 4 óra
15 perczkor.
„ „ Személyvonat délután 1 óra
15 perczkor.

Pestről Váczfelé reggel 7 óra 30 percz.

„ „ délután 3 óra

Váczról Pestfelé reggel 9 óra

„ „ délután 5 „

A magyar központi vasút igazgatósága által.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES SZÁM ára 3 kr. pp.

Felolós szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomtatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.